

АКСЕОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ В СУЧАСНІЙ ФІЛОСОФІЇ

Розкриття аксіологічного потенціалу філософії і на його основі культури філософського мислення є важливою і актуальною задачею у формуванні ціннісної мотивації здорового способу життя сучасної молоді. Сьогодні не просто потрібна філософія молоді, але така модель філософії освіти, яка могла б розкрити духовно-моральний, гуманістичний потенціал філософії і показати його значимість у сьогodнішній практичній життє.

Необхідно зазначити, що сьогодні немає належного розуміння, що таке «здоровий спосіб життя» як філософська категорія. Набір існуючих методів, як правило, зводиться до різних оздоровчих заходів, дидактичної пропаганди. Необхідно сконцентрувати увагу на ціннісній мотивації здорового способу життя.

У зв'язку з цим, особливого значення набуває проблема взаємозв'язку фізичного і духовного компонентів здоров'я людини, в якому, на наш погляд, виявляється така важлива категорія, як «здоровий образ думки». Саме тут і укладена шукана мотивація до здорового способу життя.

Сьогодні, загальне соціальне самопочуття сучасної молоді проявляється у таких антиціннісних установках, що визначаються в термінах соціальної аномії, як цинізм, байдужість, громадянська індиферентність, прагнення до примітивних насолод (гедонізм), відсутність бажання інтелектуального, морального та фізичного вдосконалення, презирство до високих духовних і культурних ідеалів, терпиме ставлення до різних форм соціального зла, неповага до чесної праці і в цілому до праці, привабливість нездорового способу життя. Ці феномени девіантної поведінки, у свою чергу, продукують такі конкретні форми, як молодіжний екстремізм, агресія, нігілізм, фрустрації, апатія, наркоманія, суїцидальні тенденції, проституція. [1. 45]

Безперспективність і неефективність риторичної і декларативної пропаганди «здорового способу життя» проявляється в її зіткненні з реальним емпіричним досвідом педагогів, психологів, медичних і соціальних працівників, соціологів і філософів, що свідчить про неухильне погіршення здоров'я молоді в усіх аспектах (в духовно-моральному, психологічному і тілесно-фізичному). Категорія «здоровий спосіб думки» містить в собі ментальну мотивацію до здорового способу життя, : «правильне» мислення здатне збудувати здорову парадигму життя на всіх рівнях (фізичному, інтелектуальному, психічному і духовно-моральному). Філософсько-

антропологічна парадигма «здорового образу думки», що реалізується як аксіологічна установка, виступає реальною основою для формування здорового способу життя.

Сучасна молодіжна політика, як правило, відрізняється декларативним характером, що полягає лише у пропаганді здорового способу життя, і розуміється, переважно, як фізичне здоров'я. Виявляється брак ціннісної мотивації в обґрунтуванні здорового способу життя як цілісної категорії, що охоплює всі сторони розвитку людини. [3. 27]

Результує дані багатьох соціологічних і соціально-філософських досліджень, відзначається, що індивідуалізм і прагматизм є сьогодні основними цінностями, які визначають духовний розвиток більшої частини населення, в тому числі і молодих людей (А. С. Запісоцький, М. К. Горщиків, Е. В. Реутов, В. П. Бабинцев) У сформованій ситуації серед першочергових питань сучасної філософської антропології одне з головних місць займають питання, пов'язані з мотивацією здорового способу життя. Сьогодні сучасний стан нашого суспільства, соціальне самопочуття молоді часто виражається в термінах радикального гедонізму, спрямованого на задоволення невпинно зростаючих чуттєвих потреб при одночасному збіднінні духовного (морального і естетичного) початку,

Сьогоднішній політиці у сфері освіти притаманна значна абсолютизація значущості фізкультури і спорту в питаннях зміцнення і фізичного, і духовного здоров'я сучасної людини. Поширена установка про те, що здоровий спосіб життя - це, насамперед, спортивний спосіб життя, сприяє дезінтеграції «тілесного» і «духовного». Ставка на фізичну культуру і спорт є одним з найбільш поширених заходів у підтримці та зміцненні здоров'я суспільства. Однак, незважаючи на зусилля в цій сфері, ситуація продовжує залишатися незадовільною.

. Поняття «здоровий спосіб життя» потребує суттєвого аксіологічного розширення, яке дозволить включити в нього нефізіологічні параметри (етичні, естетичні, інтелектуальні, загальнокультурні).

Філософія виступає проти абсолютизації саме фізіологічних параметрів здоров'я, які призводять до дисгармонії між фізичним і духовним (інтелектуальним, моральним) початком людини. Філософія розкриває велику значимість нефізичних аспектів здорового способу життя (етичних, естетичних, загальнокультурних), показуючи їх позитивну роль в процесі повноцінного становлення особистості. Філософія самообґрунтовує свою власну цінність як головного аксіологічного активатора «здорового способу життя», оскільки саме філософія формує те, що називається «здоровим способом думки».[4. 69].

Здоровий спосіб життя мало декларувати, його ще потрібно обґрунтувати, тобто ціннісно мотивувати. Апеляція лише до зовнішніх факторів фізичного та соціального благополуччя, що досягається за допомогою здорового способу життя, малоефективна. Здоровий спосіб життя потрібно не тільки пропагувати, але і пояснювати його безальтернативність. По суті справи, мова йде про формування мотивації до повноцінного життя, яке передбачає розуміння нерозривності морального і фізичного здоров'я особистості.

Список використаних джерел

1. Горшков М.К. Духовно-нравственные ориентиры в системе ценностей студенческой молодежи/ М.К. Горшков.- М, :Знания, 2007, - 378 с.
2. Запесоцкий А.С. Образование; философия, культурология, політика/А.С. Запесоцкий. – М, ; Наука, 2005, - 456 с.
3. Карпухин О.П. Самооценка молодежи как индикатор ее социокультурной идентификации// Социологические исследования. М., Знания, 1999. - №12, - С.93..
4. Клещенко А.А. Молодежь и философия: ценность здорового образа мысли / А.А. Клещенко // Культурология: Пересечение научных сфер: сб. статей. – Харьков: Изд-во ХГУ, 2013. – Вып. 6. – С. 54-60.